

Naar aardgasvrije wijken

19 mei 2017
Saskia Tegnell

**square
wise.**
realisatie van vernieuwing

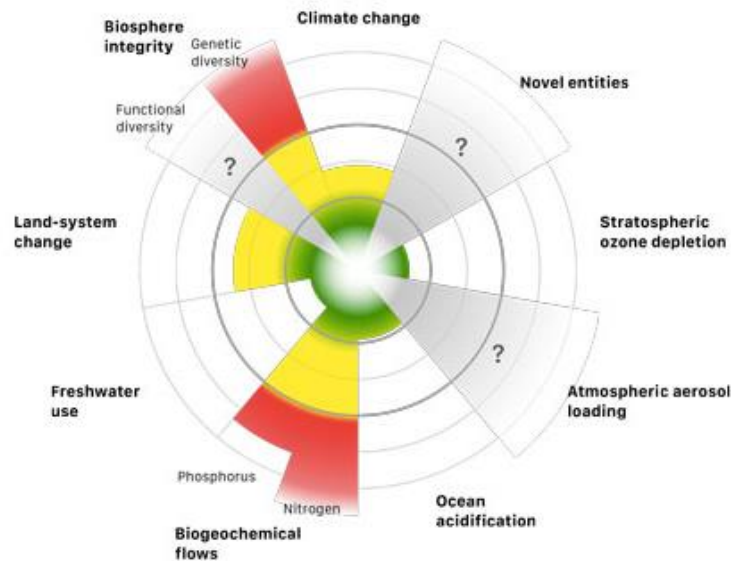

Internationale beweging in de energietransitie

Internationale uitdagingen op gebied van klimaat en energie inmiddels alom onderschreven

Duurzaamheid en klimaat een steeds belangrijkere rol internationaal...

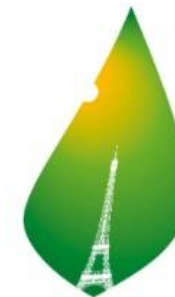
... en de meeste landen onderschrijven de concrete doelstellingen van Parijs

146 Parties have ratified of 197 Parties to the Convention

On 5 October 2016, the threshold for entry into force of the Paris Agreement was achieved. The Paris Agreement entered into force on 4 November 2016. The first session of the Conference of the Parties serving as the Meeting of the Parties to the Paris Agreement (CMA 1) took place in Marrakech, Morocco from 15-18 November 2016.

[More information](#)

COP21 · CMP11
PARIS 2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE

*) op 18 mei, laatste land om te ratificeren Nigeria

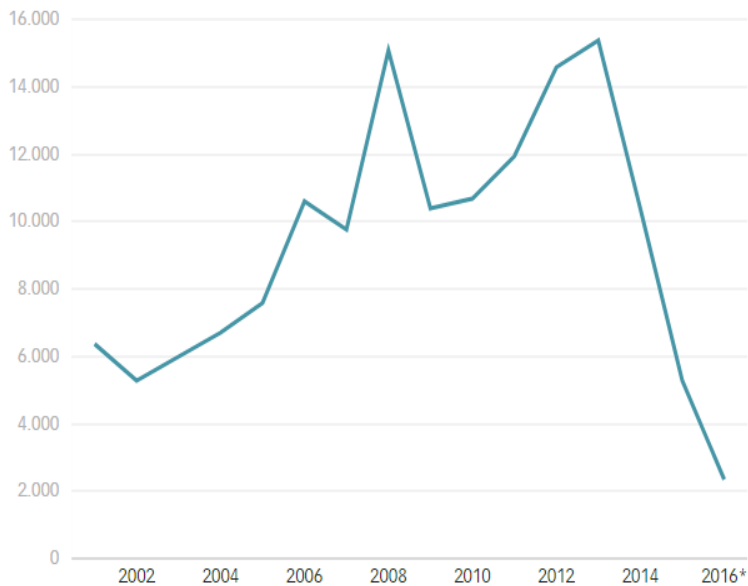
Nationale beweging in de energietransitie

Nationale uitdagingen helderder, energietransitie op gang en ambities hoog. Aardgas speelt steeds duidelijker een rol

“In 40 jaar verdiende de overheid niet zo weinig aan aardgas”*...

*Nog geen definitieve cijfers

Miljoen euro

Bron data: CBS

... en volgens de energieagenda aardgasvrije gebouwde omgeving 2050

Energieagenda

Naar een CO₂-arme energievoorziening

Lokale beweging in de energietransitie

Lokaal beweging en hoge ambities maar bewoners nog lang niet allemaal bereikt

Lokale initiatieven worden steeds meer...

...en gemeenten gaan concreet aan de slag

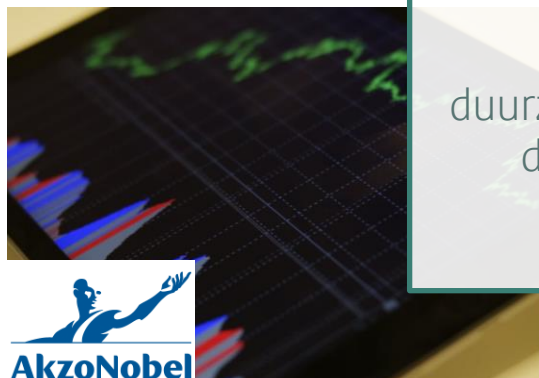
Squarewise rol in de energietransitie

Accelerator van transitie naar duurzaamheid. We verbinden mensen met kennis en ideeën.

Ervaring en kennis op gebied van techniek en wet- en regelgeving

Lokaal creëren van professionele bottom-up beweging voor klimaatneutrale wijken

Strategisch duurzaamheidsbeleid door continue monitoring

Optimale samenwerking tussen verschillende stakeholders

De wijkgerichte aanpak Local Energy Venture

De juiste aanpak vinden door integraal, lange termijn en verbindend te werken

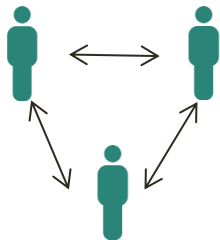
Integrale aanpak

Duurzame opwek, levering, besparing en opslag. Niet alleen vanuit het perspectief van de woning, maar voor de hele wijk.

Lange termijn sturing en continue monitoring

Continue inspelen op nieuwe technologische en juridische kansen en activiteiten monitoren.

Verbinding van mensen en bestaande initiatieven

Op lokaal, regionaal en nationaal niveau wordt verbinding gelegd.

Casus: Goeree-Overflakkee

Een eiland vol ambitie, goed op weg naar energieneutraal met de vraag: wat is een goed vertrekpunt voor aardgasvrij?

Op Goeree-Overflakkee veel beweging op gebied van energie

- Energieneutraal eiland 2020
- Voorbeeldgemeente
- Hoge ambities voor een duurzame toekomst
- Hechte kernen

Twee belangrijke aandachtspunten voor duurzaam en fossielvrij eiland

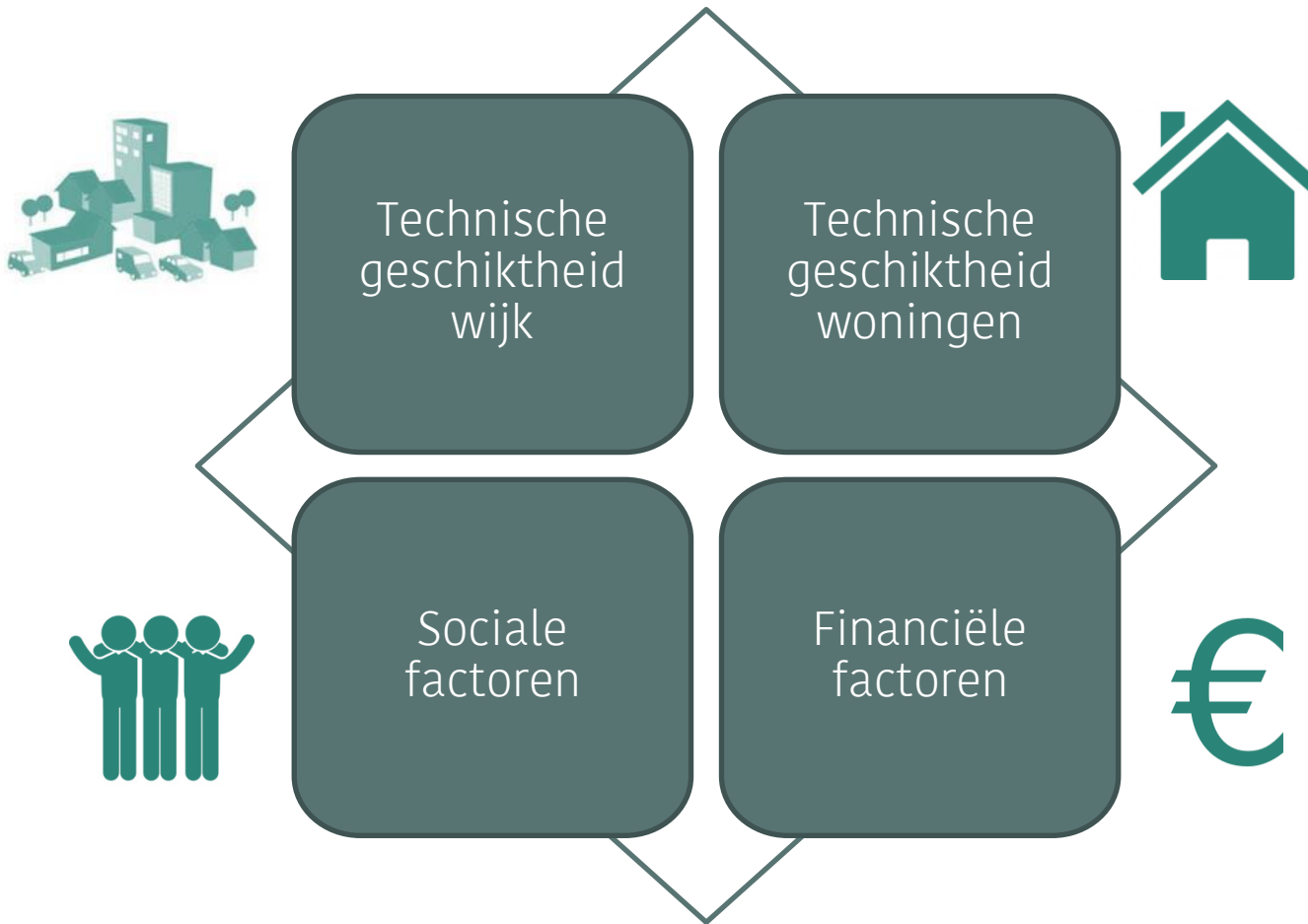
Concrete invulling van energie-infrastructuur op het eiland zelf

Bottom up beweging van bewoners

Startpunt vinden

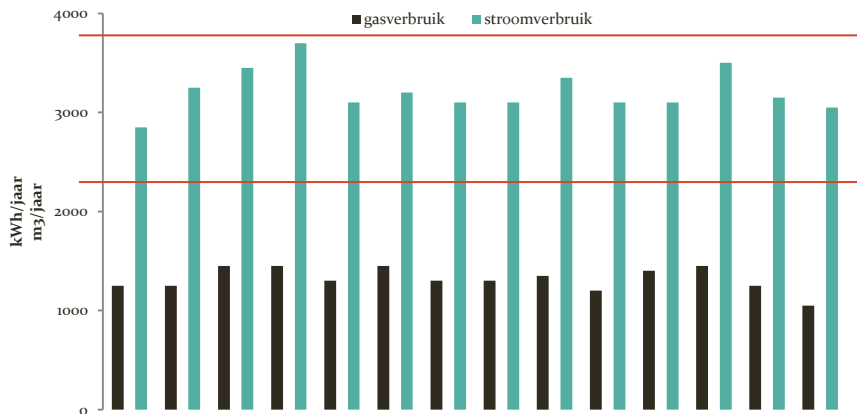
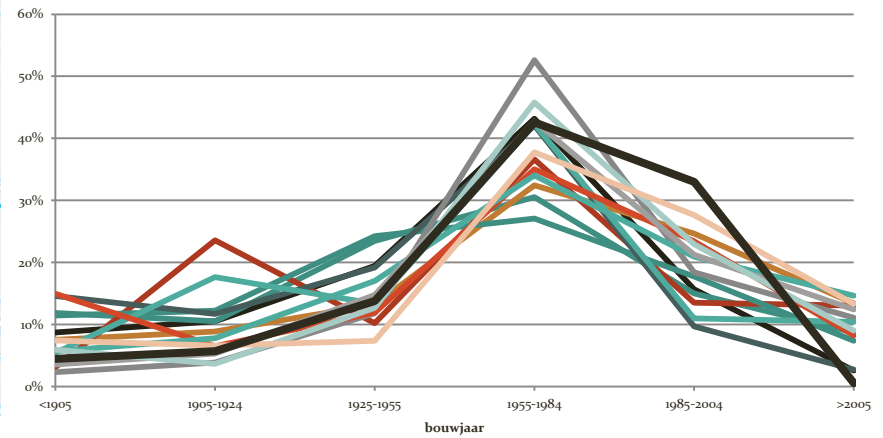
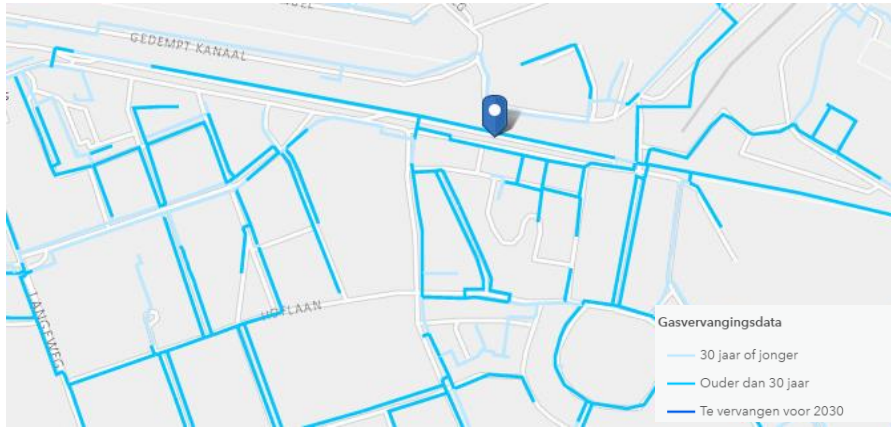
De wijk, woningen, sociale en financiële factoren geven een eerste beeld van waar een goed startpunt gevonden kan worden

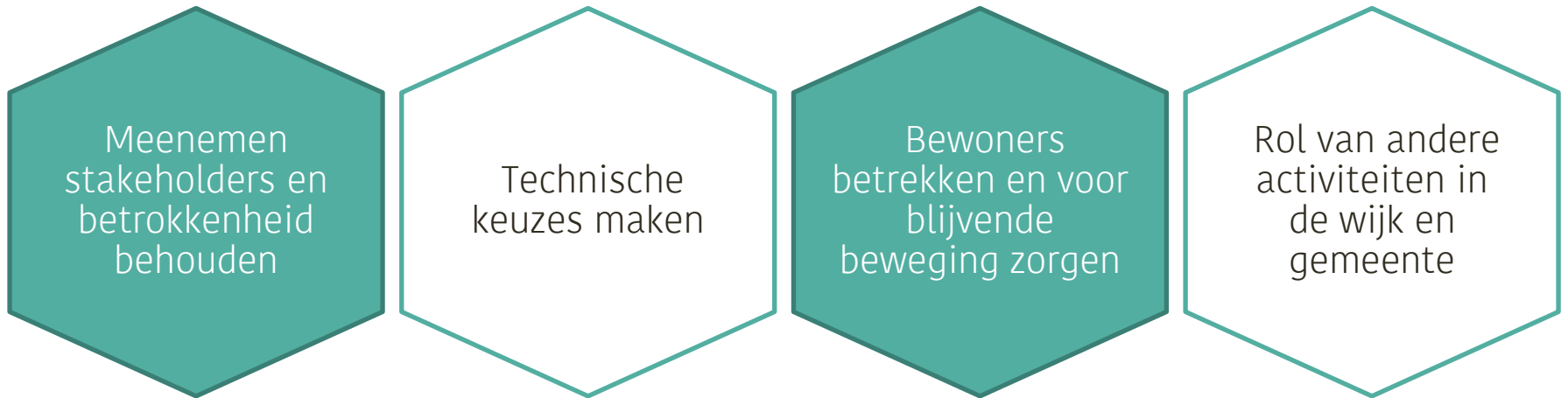

Startpunt vinden

De wijk, woningen, sociale en financiële factoren geven een eerste beeld van waar een goed startpunt gevonden kan worden

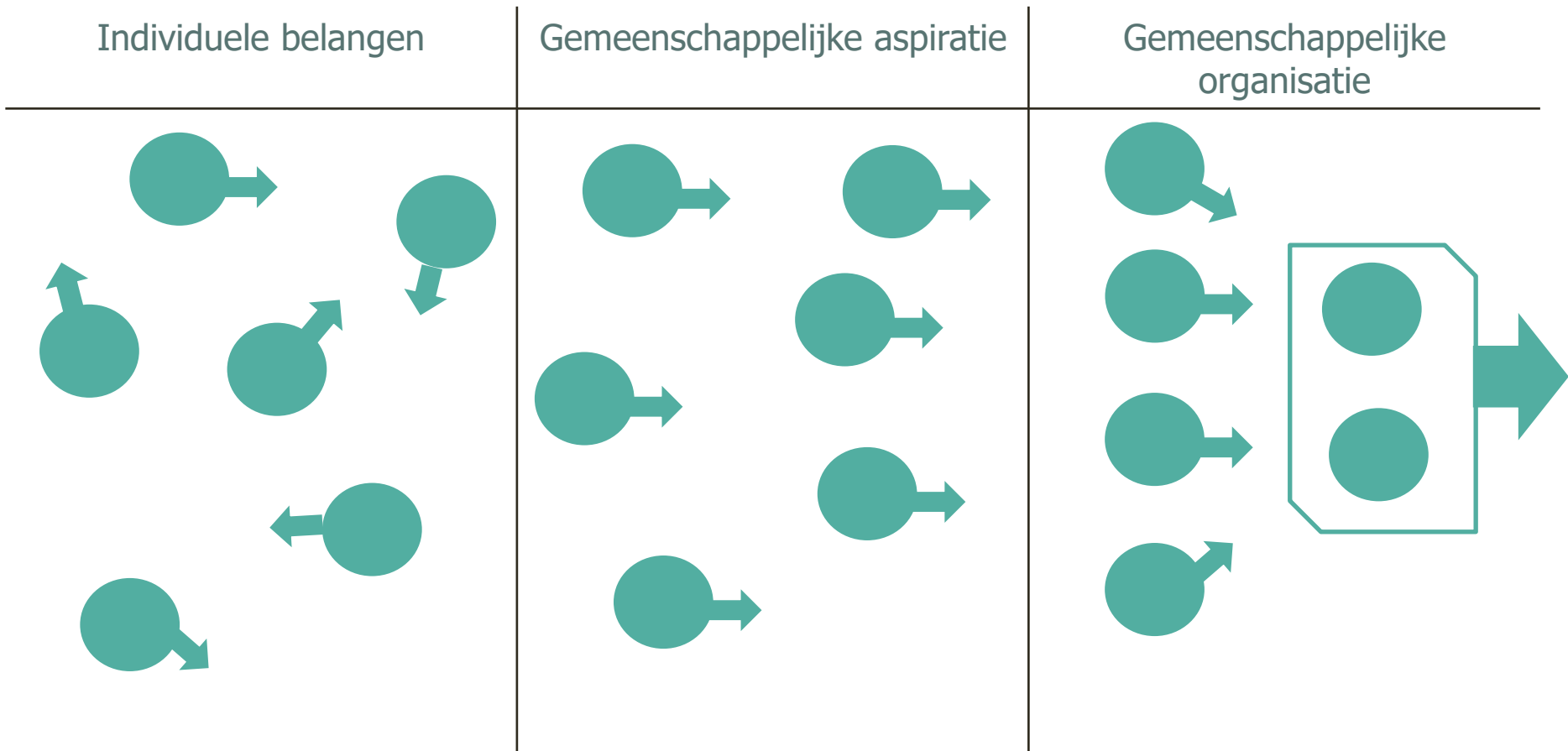

Hoe verder?

Meenemen stakeholder en betrokkenheid behouden

Betrokkenheid stakeholders is belangrijk voor beweging, daarin is inzicht in de verschillende belangen cruciaal

Technische keuzes maken

Wat past beter; een woning-gebonden of collectieve oplossing?

Woning-gebonden oplossing:
bv. lucht- of bodemwarmtepomp

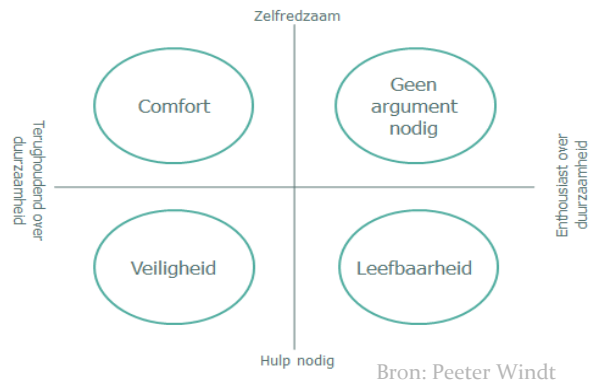

Collectieve oplossing:
bv. groen gas, restwarmtenet of geothermie

Zorgen voor een blijvende beweging

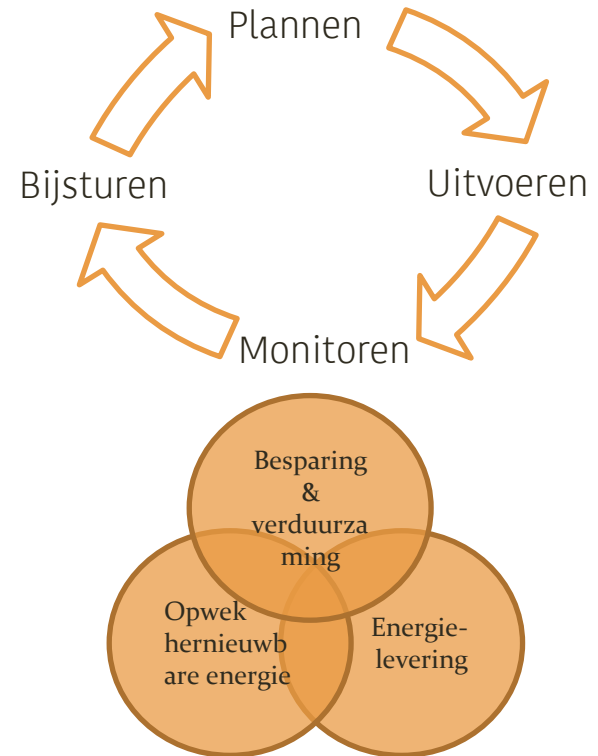
Bewoners betrekken en een goede organisatie inrichten om iedereen mee te nemen

Bewoners betrekken

- Samen met bewoners
- Doelgroepen inzichtelijk hebben voor de juiste boodschap

Organisatie goed inrichten

Rol van andere activiteiten in de wijk en gemeente

De beweging van bewoners steunen door relatie in te zien – zo kan er top-down en bottom-up beweging op gang komen

